ARTHRITIS
INFORMATION SHEET

Μεθοτρεξάτη

Methotrexate (Greek)

(Εμπορικά ονόματα: Methoblastin)

Τι είναι η μεθοτρεξάτη;

Η μεθοτρεξάτη (methotrexate) είναι ένα φάρμακο που χρησιμοποιείται για τη θεραπευτική αγωγή της ρευματοειδούς αρθρίτιδας (rheumatoid arthritis) καθώς και άλλων ρευματικών παθήσεων όπως η νεανική αρθρίτιδα (juvenile arthritis), ο λύκος [lupus] (γνωστός και ως SLE) και η ψωριασική αρθρίτιδα (psoriatic arthritis). Η μεθοτρεξάτη χρησιμοποιείται για μείωση της φλεγμονής στις αρθρώσεις και του σχετικού πόνου και πρηξίματος. Έχει χρησιμοποιηθεί για τη θεραπευτική αγωγή της ρευματοειδούς αρθρίτιδας για περισσότερα από είκοσι χρόνια. Χρησιμοποιείται επίσης σε πολύ υψηλές δόσεις (1000mg - 5000mg την ημέρα) για τη θεραπευτική αγωγή ορισμένων καρκίνων.

Τι όφελος μπορείτε να αναμένετε από τη θεραπευτική σας αγωγή;

Η μεθοτρεξάτη είναι μια από τις πιο αποτελεσματικές θεραπείες για τη ρευματοειδή αρθρίτιδα. Ορισμένοι επιτυγχάνουν ύφεση, όπου η αρθρίτιδα σχεδόν εξαφανίζεται. Η μεθοτρεξάτη δεν ενεργεί αμέσως. Μείωση του πόνου, της δυσκαμψίας και του πρηξίματος ενδέχεται να παρατηρηθεί μετά από τέσσερις εβδομάδες. Θα χρειαστούν αρκετοί μήνες για να επέλθει καθυστέρηση ή πρόληψη της βλάβης των αρθρώσεων. Άλλα φάρμακα μπορεί να δοθούν για τη βελτίωση των συμπτωμάτων σας ενόσω περιμένετε να ενεργήσει η μεθοτρεξάτη.

Πώς λαμβάνεται η μεθοτρεξάτη;

Η μεθοτρεξάτη μπορεί να λαμβάνεται από το στόμα ως χάπι ή να χορηγείται με ένεση. Θα πρέπει να προσέχετε όταν πετάτε τις βελόνες και τις σύριγγες.

Πότε θα πρέπει να λαμβάνεται;

Η μεθοτρεξάτη λαμβάνεται μόνο **μία φορά την εβδομάδα.**

Τα χάπια μεθοτρεξάτης απορροφώνται καλύτερα αν τα παίρνετε με άδειο στομάχι. Αν η ναυτία αποτελεί πρόβλημα, μπορείτε να παίρνετε όλα τα φάρμακα την ώρα του φαγητού και ίσως αυτό ελαττώσει αυτήν την παρενέργεια χωρίς να μειώσει πάρα πολύ τα οφέλη

Ποια είναι η δοσολογία;

Τα χάπια διατίθενται σε περιεκτικότητες 2,5 mg ή 10mg. Η δόση συνήθως λαμβάνεται μονομιάς, σε μία ημέρα, αλλά μπορεί επίσης να διαιρείται σε ξεχωριστές δόσεις που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας, αν είναι απαραίτητο.

Λαμβάνονται άλλα φάρμακα με τη μεθοτρεξάτη;

Για να μειωθούν οι παρενέργειες, συνιστάται να παίρνετε φολικό οξύ ή φολινικό οξύ.

Ο γιατρός σας θα σας εξηγήσει πόσα συμπληρώματα φολικού / φολινικού οξέος να παίρνετε και πότε να τα παίρνετε.

Για πόσο καιρό συνεχίζεται η θεραπευτική αγωγή;

Η θεραπευτική αγωγή συνεχίζεται επ' αόριστον για όσο χρονικό διάστημα είναι αποτελεσματική και εφόσον δεν εμφανίζονται σοβαρές παρενέργειες.

Αν η θεραπεία μεθοτρεξάτης διακοπεί για περισσότερες από λίγες εβδομάδες, υπάρχει κίνδυνος να επιδεινωθεί ενδεχομένως η κατάστασή σας. Συνεχίστε τη θεραπευτική σας αγωγή εκτός αν σας υπέδειξε ο γιατρός σας να τη διακόψετε ή αν εμφανιστούν παρενέργειες.

Υπάρχουν παρενέργειες;

Αν παρουσιαστούν οποιεσδήποτε από τις παρενέργειες που αναφέρονται παρακάτω, ενημερώστε το γιατρό σας, ο οποίος θα σας συμβουλέψει σχετικά με τυχόν αλλαγές δόσης που μπορεί να είναι απαραίτητες.

Η μεθοτρεξάτη μπορεί να λαμβάνεται για μεγάλα χρονικά διαστήματα, π.χ. περισσότερα από είκοσι πέντε χρόνια για τον έλεγχο της ρευματοειδούς αρθρίτιδας.

Οι συχνότερες πιθανές παρενέργειες:

- **Ναυτία, εμετός και διάρροια.** Αυτά μπορεί να μειωθούν αν η μεθοτρεξάτη λαμβάνεται με τροφή ή το βράδυ.
- **Άφθες στο στόμα** μπορεί να εμφανιστούν, αλλά η χρήση συμπληρωμάτων φολικού οξέος ή φολινικού οξέος τις καθιστά λιγότερο πιθανές.
- **Ξηρότητα του δέρματος, μια ποικιλία δερματικών ξανθημάτων και αυξημένη ευαισθησία στον ήλιο** μπορεί επίσης να εμφανιστούν. Θα πρέπει να φοράτε αντηλιακό και καπέλο όταν είστε έξω στον ήλιο.
- Ήπια **κόπωση, πονοκέφαλος** και **διανοητική θόλωση** αναφέρονται από μερικούς ανθρώπους.

Παρενέργειες που είναι λιγότερο συχνές, ή σπάνιες, αλλά ενδεχομένως σοβαρές:

- **Συκώτι:** η μεθοτρεξάτη μπορεί να ερεθίσει το συκώτι προκαλώντας ένα είδος ηπατίτιδας. Τακτικές εξετάσεις αίματος αποσκοπούν να τις εντοπίσουν νωρίς αν εμφανιστούν. Μπορεί να χρειαστεί να μειωθεί η δόση μεθοτρεξάτης, ή να διακοπεί, αν εμφανιστούν προβλήματα.
- **Πνεύμονες:** Η μεθοτρεξάτη μπορεί να προκαλέσει φλεγμονή στους πνεύμονες.
- **Τριχόπτωση:** Συμβαίνει σπανίως. Δεν είναι μόνιμη και τα μαλλιά θα ξαναφυτρώσουν όταν σταματήσετε το φάρμακο.
- **Καρκίνος:** δείτε παρακάτω.

Μακροπρόθεσμες πιθανές παρενέργειες ή προβλήματα:

- **Καρκίνος:** Άτομα που πάσχουν από ρευματοειδή αρθρίτιδα διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο λεμφώματος (καρκίνου των λεμφαδένων). Δεν είναι σαφές αν η μεθοτρεξάτη αυξάνει περαιτέρω αυτό τον κίνδυνο, αλλά κάθε πρόσθετος κίνδυνος είναι πιθανόν να

Για το τοπικό σας Γραφείο Αρθρίτιδας:
1800 011 041 www.arthritisaustralia.com.au

Arthritis AUSTRALIA
Australian Rheumatology Association

είναι πολύ μικρός. Η μεθοτρεξάτη μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο αυτών των καρκίνων ελέγχοντας τη ρευματοειδή αρθρίτιδα, αλλά αυτό δεν έχει αποδειχθεί. Για γενική πρόληψη του καρκίνου, συνιστάται διακοπή του καπνίσματος.

- **Γονιμότητα:** Η μεθοτρεξάτη δεν επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να κάνει παιδιά σε μακροπρόθεσμη βάση. Δείτε επίσης τις Προφυλάξεις.

Οι πληροφορίες που συνοδεύουν το φάρμακο μεθοτρεξάτης σας θα περιγράφουν λεπτομερώς και τις πιθανές σοβαρές παρενέργειες που μπορεί να εμφανιστούν. Μιλήστε στο γιατρό σας αν έχετε ανησυχίες για οποιεσδήποτε ενδεχόμενες παρενέργειες.

Ποιες προφυλάξεις είναι απαραίτητες;

Εξετάσεις αίματος:

- Δεδομένου ότι η μεθοτρεξάτη μπορεί να επηρεάζει το συκώτι και τα κύτταρα του αίματος, πρέπει να κάνετε τακτικές εξετάσεις αίματος κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής σας αγωγής.
- Εκτός από την παρακολούθησή σας για παρενέργειες, οι εξετάσεις αίματος βοηθούν στην παρακολούθηση της πάθησής σας για να καθορίζεται αν είναι αποτελεσματική η θεραπεία.
- Πρέπει να βλέπετε το γιατρό σας αν σας το υπέδειξαν, καθώς διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση της πάθησής σας.

Κίνδυνος λοιμώξεων:

- Λόγω του ότι το ανοσοποιητικό σας σύστημα μπορεί να είναι καταβεβλημένο, υπάρχει αυξημένος κίνδυνος ανάπτυξης ορισμένων λοιμώξεων. Αν έχετε κάποια λοίμωξη ή επίμονο πυρετό, ενημερώστε αμέσως το γιατρό σας.

Χρήση μαζί με άλλα φάρμακα:

- Η μεθοτρεξάτη μπορεί να αλληλεπιδρά με άλλα φάρμακα. Θα πρέπει να ενημερώνετε το γιατρό σας για όλα τα φάρμακα που παίρνετε ή σχεδιάζετε να πάρετε. Αυτό περιλαμβάνει φάρμακα που χορηγούνται χωρίς συνταγή ή φάρμακα από βότανα / φυσιοπαθητικής. Θα πρέπει επίσης να αναφέρετε τη θεραπευτική σας αγωγή όταν βλέπετε άλλους επαγγελματίες υγείας.
- Η ασπιρίνη μπορεί να χρησιμοποιείται ακίνδυνα στις χαμηλές δόσεις που λαμβάνονται για την πρόληψη καρδιακής προσβολής και εγκεφαλικού επεισοδίου (συμφόρησης).
- Η μεθοτρεξάτη μπορεί να λαμβάνεται με ασφάλεια μαζί με Μη Στεροειδή Αντιφλεγμονώδη φάρμακα (Non-Steroidal Anti-inflammatory drugs - NSAID), εφόσον η νεφρική σας λειτουργία είναι φυσιολογική.
- Το απλό παυσίπονο παρακεταμόλης μπορεί να χρησιμοποιείται ενώ παίρνετε μεθοτρεξάτη, εφόσον το παίρνετε σύμφωνα με τις οδηγίες.
- Τα περισσότερα εμβόλια μπορούν να χορηγούνται με ασφάλεια. Μιλήστε στο γιατρό σας πριν κάνετε οποιαδήποτε εμβόλια.

Χρήση μαζί με αλκοόλ:

Το αλκοόλ αυξάνει τον κίνδυνο ηπατικής βλάβης ενόσω παίρνετε μεθοτρεξάτη. Η χρήση μεθοτρεξάτης σε βαρείς πότες έχει συσχετιστεί με κίρρωση του ήπατος.

- Δεν είναι γνωστό ακριβώς ποιο επίπεδο κατανάλωσης οινοπνευματωδών είναι ασφαλές όταν παίρνετε μεθοτρεξάτη, ωστόσο υπάρχει γενική συμφωνία ότι η κατανάλωση 1-2 τυποποιημένων ποτών μία ή δύο φορές την εβδομάδα είναι απίθανο να προκαλεί πρόβλημα.

Χειρουργική επέμβαση:

Αν συνεχίσετε να παίρνετε χαμηλή δόση μεθοτρεξάτης μία φορά την εβδομάδα κατά την περίοδο της χειρουργικής επέμβασης, δεν θα πρέπει να υπάρχει αλλαγή στην επούλωση της πληγής ή να αυξάνεται ο κίνδυνος μόλυνσης.

Χρήση κατά την εγκυμοσύνη και θηλασμό:

- **Η μεθοτρεξάτη δεν θα πρέπει να λαμβάνεται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης** καθώς μπορεί να προκαλέσει αποβολή ή παραμόρφωση του εμβρύου. Επίσης, δεν θα πρέπει να λαμβάνεται όταν θηλάζετε.
- Οι γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας θα πρέπει να χρησιμοποιούν αποτελεσματική αντισύλληψη ενόσω παίρνουν μεθοτρεξάτη.
- Οι γυναίκες που σχεδιάζουν να μείνουν έγκυες θα πρέπει να σταματήσουν τη μεθοτρεξάτη τρεις μήνες πριν επιχειρήσουν να συλλάβουν.
- Δεν είναι γνωστό ποια είναι η καλύτερη ώρα για να σταματήσει ο άνδρας τη μεθοτρεξάτη πριν προσπαθήσει ένα ζευγάρι να συλλάβει.
- Η μεθοτρεξάτη δεν επηρεάζει μακροπρόθεσμα την ικανότητα ενός ατόμου να κάνει παιδιά.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ.

Ενημερώστε το γιατρό σας για όλα τα φάρμακα που παίρνετε ή σκοπεύετε να πάρετε. Αυτό περιλαμβάνει φάρμακα χωρίς συνταγή ή φάρμακα από βότανα / φυσιοπαθητικής. Θα πρέπει επίσης να αναφέρετε τη θεραπευτική αγωγή σας όταν βλέπετε άλλους επαγγελματίες υγείας.

© Πνευματικά δικαιώματα Arthritis Australia 2007. Κριτική Μάιος 2015. **Πηγή:** Ο πλήρης κατάλογος της βιβλιογραφίας που χρησιμοποιήθηκε για την κατάρτιση αυτού του φυλλαδίου διατίθεται από το τοπικό σας Γραφείο Αρθρίτιδας. Οι οργανισμοί: The Australian General Practice Network, Australian Physiotherapy Association, Australian Practice Nurses Association, Pharmaceutical Society of Australia και Royal Australian College of General Practitioners συνέβαλαν στην κατάρτιση του παρόντος πληροφοριακού φυλλαδίου. Το Υπουργείο Υγείας της Αυστραλιανής Κυβέρνησης παρείχε χρηματοδότηση για την υποστήριξη αυτού του έργου. Οι πληροφορίες σε αυτό το φυλλάδιο έχουν ληφθεί από διάφορες πηγές και έχει αξιολογηθεί από τον Αυστραλιανό Σύνδεσμο Ρευματολογίας (Australian Rheumatology Association - ARA). Προορίζεται ως εκπαιδευτικό βοήθημα και δεν καλύπτει όλες τις πιθανές χρήσεις, ενέργειες, προφυλάξεις, παρενέργειες, ή αλληλεπιδράσεις των αναφερόμενων φαρμάκων. Οι πληροφορίες αυτές δεν προορίζονται ως ιατρικές συμβουλές για προσωπικά προβλήματα ούτε για να γίνει μια ατομική αξιολόγηση των κινδύνων και των ωφελειών από τη λήψη ενός συγκεκριμένου φαρμάκου. Μπορεί να αναπαραχθεί στο σύνολό του αλλά δεν μπορεί να τροποποιηθεί χωρίς άδεια από την ARA. Το έντυπο του NHMRC: Πώς να παρουσιάζονται αποδεικτικά στοιχεία στους καταναλωτές: σύνταξη εντύπων για καταναλωτές (2000) χρησιμοποιήθηκε ως οδηγός για την ανάπτυξη αυτού του έντυπου.

Αποποίηση ευθύνης: Αυτό το φυλλάδιο εκδόθηκε από το Σύνδεσμο Αρθρίτιδας Αυστραλίας για πληροφοριακούς σκοπούς μόνο και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται αντί ιατρικών συμβουλών.